

با تحلیل درون و برون انسان پایه اسلامی پیشرفت شکل می‌گیرد

حمیدرضا شاکرین در نشست تخصصی نظام آرمانهای الگوی پایه اسلامی پیشرفت گفت: با ضرب این تحلیل درون و برون انسان این طرح یعنی نظام آرمان‌های الگوی پایه اسلامی پیشرفت شکل می‌گیرد.

حمیدرضا شاکرین در نشست تخصصی نظام آرمانهای الگوی پایه اسلامی پیشرفت گفت: با ضرب این تحلیل درون و برون انسان این طرح یعنی نظام آرمان‌های الگوی پایه اسلامی پیشرفت شکل می‌گیرد.

به گزارش خبرگزاری مهر، در ابتدای نشست تخصصی نظام آرمان‌های الگوی پایه اسلامی پیشرفت، حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر سید حسین میرمعزی، رییس موسسه آموزش عالی حوزوی حکمت با بیان اینکه الگوی پایه ایرانی اسلامی پیشرفت باید مشخص شود گفت: تلقی این است که در این بحث یک الگوی پایه فراعصره‌ای داریم که الگوی مبنایی در همه عرصه‌هاست؛ یعنی اگر پیشرفت را دارای عرصه فکر، معنویت و زندگی بدانیم که زندگی نیز خود شامل اقتصاد و فرهنگ و... است، ما به دنبال یک الگویی هستیم که به دنبال ساری و جاری شدن در الگوهای پیشرفت است.

دکتر میرمعزی اظهارکرد: در این رابطه باید این الگوی پایه را یک فرا الگو در نظر بگیریم؛ در ابتدا باید عناصر این الگوی پایه مشخص شود؛ در حقیقت الگوی پایه پیشرفت مشتمل بر عناصری است که اولین آن، اصول است. دومین محور نیز آرمان است؛ آرمان در حقیقت جهت حرکت است؛ آرمان مقصد نیست بلکه جهتی است که ما را به مقاصد می‌رساند.

وی اظهارکرد: محور سوم راهبردها و اصول راهبری است؛ محور دیگری تحت عنوان مدیریت تحول نیز در این بین مطرح است. مأموریت بحث الگوی آرمان‌ها، به پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی سپرده شد که مباحث در شورای عالی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت مطرح شده است.

در ادامه این نشست علمی حجت‌الاسلام والمسلمین شاکرین ضمن تبیین موضوع بحث گفت: در این طرح دو مسأله نقش اساسی دارد؛ نخست اینکه انسان را از درون چگونه تحلیل می‌کنیم و دوم تحلیل بیرونی انسان است که با ضرب این دو محور این طرح یعنی نظام آرمان‌های الگوی پایه اسلامی پیشرفت شکل می‌گیرد. شهید مطهری انسان را دارای چهار بعد می‌داند؛ اولین بعد، بعد بینشی انسان است؛ دوم بعد گرایشی انسان است یعنی اینکه هر انسان دارای تمایلاتی است که تفاوت‌های انسان با موجودات دیگر را رقم می‌زند.

این پژوهشگر حوزه دین اظهارکرد: علاوه بر این دو بعد، انسان از بعد توانشگری برخوردار است و بحث دیگر، توانش‌های انسان است که باید همه این ابعاد مطرح شود. نگاه دیگر، نگاه بیرونی است که انسان با چه عرصه‌هایی در ارتباط است و چه ارتباط و اصولی با پیرامون دارد؛ پیوند انسان با خدا و خود هسته ارتباطی دیگر انسان را شکل می‌دهد.

وی افزود: ارتباط انسان با هموعان از دیگر وجوه ارتباطی انسان است؛ همچنین ارتباط انسان با نظام خلقت از دیگر وجوه ارتباطات انسانی است که محیط زیست او را شکل می‌دهد؛ وقتی این دو در هم ضرب می‌شوند یک شبکه وسیع ایجاد می‌شود که هر شبکه برای خود ارزش‌های پایه و پیرو ایجاد میکند.

معاون آموزش موسسه آموزش عالی حوزوی حکمت اظهارکرد: وقتی این شبکه را مشاهده کنیم می‌توانیم نظام ارزش‌ها را مشاهده کرده و نظام آرمان‌ها را از آن بیرون بکشیم؛ چون آرمان‌ها بیشتر از بحث اجتماعی بیرون می‌آیند بیشتر پژوهش‌ها نیز به سمت پژوهش جامعه‌شناسانه سوق پیدا می‌کنند.

در ادامه حسین رمضانی مدیر گروه الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت موسسه آموزش عالی حوزوی حکمت که به عنوان دیگر سخنران در این نشست حضور داشت، گفت: مبنایی‌ترین ارزش‌های فرازمانی و فرامکانی جهت دهنده و راهبری کننده که سمت و شیوه و نحوه حرکت جامعه اسلامی را برای تحول تکاملی جامعه بر اساس آموزه‌ها و فرهنگ و سنت اسلامی مشخص می‌کنند را نظام آرمان‌های الگوی پایه می‌گویند.

وی افزود: در ابتدا باید مبادی هستی‌شناختی در این بحث نگاه شود؛ نخست باید به توحیدی بودن پرداخت؛ توحیدی بودن عالم خلق و امر و سرشت وجودی انسان و طبیعت را شامل می‌شود. هدایت یافتگی دومین مسأله است که هدایت یافتگی عالم تکوین و وقوع هدایت تشریعی برای انسان را شامل می‌شود.

این پژوهشگر پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی تصریح کرد: آگاهی و آزادی در سرشت انسان و بررسی هویت و جودی فرد و اجتماع انسانی از دیگر لوازمی است که در این عرصه باید مشخص می‌شد. مبادی و مبانی معرفت‌شناختی نیز شامل واقع گرایی در شناخت، مبنا بودن شناخت عقلانی و ارجاع به اصول وحیانی است.

مدیر گروه الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت تصریح کرد: الهیاتی بودن کل دستگاه تفکر و معرفت اسلامی، فطرت بنیاد بودن دستگاه ارزشی اسلامی، مبتنی بر مبنای ذات‌گرایی، مبتنی بر مبنای پیشین، مفاهیم پایه ارزشی و فضیلت‌گرایی و خداگرایی به عنوان ارزش نهادی، از جمله مبادی و مبانی ارزش‌شناختی در این حوزه هستند.

وی افزود: روش‌شناسی دستیابی به آرمان‌ها نیز بخش دیگر کار بود که در این رابطه در ابتدا به مبانی اساسی در کشف ارزش‌های مندرج در نظام الگوی پایه آرمان‌ها بر اساس الگوی ارشادات وحیانی و قدسی و قول و فعل معصوم و فطرت و عقل پرداخته شد. رمضانی تصریح داشت: خاستگاه تکون این نظام ارزشی را از ائمه معصومین(ع) خواهیم گرفت؛ در ادامه نیز به

بحث ابعاد روابط و تعاملات انسان و ارزش‌های آرمانی مورد نظر در هر بعد پرداخته شده که در سه بعد خود، انسان و خلقت در نظر گرفته شد.

در ادامه این نشست حجت‌الاسلام والمسلمین حسامی به عنوان اولین ناقد نشست گفت: تناسب آیات باید در ارایه الگوی پایه آرمان‌های اسلامی لحاظ شود زیرا اگر ارجاعات به تفاسیر انجام نشود، تحقیق را ناقص خواهد گذاشت. در بحث سلسله مراتب ارزش‌ها باید مبانی تقدم و تأخرها منطبق بر مباحث قرآنی باشد.

این پژوهشگر قرآنی در ادامه به بحث‌های تخصصی در زمینه مقاله الگوی پایه آرمان‌های اسلامی پرداخت.

همچنین در ادامه این مراسم حجت‌الاسلام والمسلمین بهجت پور مدیر گروه قرآن پژوهی پژوهشگاه نیز که به عنوان دیگر ناقد در نشست حضور داشت، گفت: بزرگترین افتخار یک سند، استانداردسازی است؛ در این حوزه باید برای تعارف یک استاندارد مشخص شده را بیان کرد. نظام آرمان‌ها مبنایی ترین نظام است ولی در ابتدا باید به تعریف خود نظام پرداخت؛ در این رابطه باید بگوییم که در ابتدای این تعریف الگو چه جایگاهی دارد.

این استاد حوزه و دانشگاه گفت: وقتی می‌خواهیم به مبانی بپردازیم نباید مبادی را در همان جا به کار ببریم زیرا مبادی با مبانی یکی نیست و با هم تفاوت دارد. این پژوهشگر قرآنی یادآور شد: در این تعریف مبانی هستی‌شناسی ناظر به قرآن شده است ولی در مبانی دیگر این سند قرآنی لحاظ نشده است.

بهجت پور گفت: هر نوشته‌ای که ناظر به اسلام است باید در مرکز ثقل آن مبانی آیات و روایات بیان شود؛ عقل را نباید در این جا حاکم به قرآن کنیم؛ یعنی ابتدا برخی پژوهشگران تصور عقلانی خود را در نظر می‌گیرند و بعد می‌گردند تا آیاتی که نظر آنها را ثابت کند پیدا کنند. ادبیاتی که در راستای الگوسازی بیان شود باید ساده سازی شود تا به یک گفتمان تبدیل شود؛ اگر در پژوهش‌های علمی به دنبال پیچیده نوشتن و پیچیده گفتن باشیم این کار سودی ندارد.

مدیر گروه قرآن پژوهی پژوهشگاه گفت: فطرت دستگاه جامع معرفتی کامل نیست که سنت و قرآن در راستای آن معنا شود. پژوهشگر قرآنی یادآور شد: برای طراحی الگوی پیشرفت، باید نظام ارزش‌های آن الگو کاملاً مشخص شود؛ در این طرح عینی باید ببینیم که اسلام چگونه با ارزش‌هایش جامعه را پیش می‌برد؛ در این رابطه باید مطالعات میدانی باشد.

بهجت پور گفت: مدل حکومت نبوی که جامعه فی ضلال مبین را به یک جامعه و مدل و الگوی دینی تبدیل کردند بهترین مدل است که باید در تحقیقات اسلامی پیشرفت مورد نظر واقع شود. باید وضع عینی اجتماع در هر تحقیق الگودهی مورد نظر واقع شود و این مسیر پالایش عینی و پیشرفت همه جانبه عینی یک جامعه هدف مورد نظر واقع شود.